

Sinteza Raportului de Progres
privind Implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană
Semestrul I, 2016

În conformitate cu Hotărîrea de Guvern Nr. 808 din 7 octombrie 2014, modificată prin Hotărîrea Nr. 713 din 12 octombrie 2015, informația detaliată privind realizarea fiecărei măsuri poate fi accesată pe platforma online de raportare PlanPro pe pagina web: <https://monitorizare.gov.md/reports/Raport%20PNAAA.html>.

Context general

Implementarea Acordului de Asociere în prima jumătate a anului 2016 coincide cu primele șase luni de activitate a noului guvern, ceea ce a imprimat un caracter dinamic implementării Acordului, dar a presupus și direcționarea eforturilor spre recuperarea întârzierilor acumulate anterior.

În primul rând, a fost intensificată coordonarea inter-instituțională în ce privește implementarea AA: reuniunile Comisiei Guvernamentale pentru Integrare Europeană (CGIE) au devenit săptămânale, în perioada de raportare avînd loc 16 ședințe și au fost organizate 2 reuniuni comune Guvern – Parlament.

În ce privește monitorizarea comună RM – UE a implementării AA, dialogul instituțional RM – UE s-a desfășurat conform planului: a fost organizată a doua reuniune a Consiliului de Asociere (14 martie), au avut loc ședințele Subcomitetelor RM - UE în domeniul libertății, securității și justiției și cel în domeniul sanitar și fito-sanitar și reuniunile a trei cluster sectoriale din cadrul Subcomitetului II Economie, Aspecte Sociale și în alte Sectoare.

În aceeași perioadă au avut loc reuniunile structurilor independente de guvern: pe dimensiunea parlamentară – a doua reuniune a Comitetului Parlamentar de Asociere (Chișinău) și pe dimensiunea cooperării cu sectorul asociativ – prima reuniune a Platformei Societății Civile RM – UE (Bruxelles).

În ce privește punerea în practică a Planului Național de Acțiuni de Implementare a Acordului de Asociere (PNAAA), două elemente caracterizează această perioadă: concentrarea pe eliminarea restanțelor din perioada 2014 -2015 în realizarea PNAAA pentru 2014-2016 și implementarea reformelor structurale de realizarea cărora depinde viitorul relațiilor RM – UE.

În acest context, în cadrul ședinței CGIE din 2 februarie a fost adoptat un *Calendar de eliminare a restanțelor în transpunerea în legislația națională a actelor UE conform Acordului de Asociere RM-UE*, a cărui rată de realizare atinge 70%.

În aceeași perioadă a fost elaborată și asumată împreună cu Parlamentul *Foia de parcurs privind agenda de reforme prioritare* ce reflectă recomandările din Concluziile Consiliului Afaceri Externe din 15 februarie 2016.

Dată fiind concentrarea pe recuperarea întârzierilor, la ședința Comisiei Guvernamentale pentru Integrare Europeană din 6 aprilie 2016 și ca urmare a prezentării raportului de progres pe primul trimestru din 2016, s-a decis modificarea termenelor pentru o parte din acțiunile planificate pentru semestrul I 2016, fapt reflectat în platforma online de raportare: www.monitorizare.gov.md.

Astfel, metodologia de evaluare a nivelului de implementare PNAAA în primele șase luni din 2016 reflectă în primul rând acțiunile planificate expres pentru acest semestru, dintre acestea fiind calculate cele realizate și nerealizate. În sensul clarității statistice, acțiunile al căror termen apare în

PNAAA exprimat astfel: „2014 - 2016”, dar în realizarea cărora există evoluții semnificative în perioada de raportare au fost evaluate drept realizate, cu mențiunea „acțiuni cu caracter permanent”. Merită menționat faptul că la momentul elaborării acestui raport, Acordul de Asociere este intrat în vigoare, mai exact din data de 1 iulie 2016.

Analiza informației prezentate de instituțiile vizate de realizarea PNAAA în I Semestru al anului 2016 indică așadar o rată de realizare de 45%, și respectiv o rată de 25% în armonizarea legislației naționale conform tuturor angajamentelor prevăzute în Acordul de Asociere.

TITLUL II. DIALOG POLITIC ȘI REFORME, COOPERAREA ÎN DOMENIUL POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE

Total acțiuni pentru sem.I 2016 – 9

Numărul de acțiuni realizate – 2

Numărul de acțiuni nerealizate – 7

Nivelul de realizare a acțiunilor în - 22%

Pe parcursul perioadei de raportare, au fost organizate un șir de întrevederi la nivel înalt întru menținerea și intensificarea *dialogului politic cu UE* între Prim-ministrul RM și reprezentanții UE, Înaltul Reprezentant, Comisarii UE, euro-parlamentari.

La 14 martie curent, la Bruxelles, s-a desfășurat cea de-a II-a reuniune a Consiliului de Asociere RM-UE, în cadrul căreia a fost reconfirmată poziția RM prin care rolul cheie în structurarea agendei de reforme pe care și-au asumat-o autoritățile RM revine AA. Cu ocazia reuniunii RM a prezentat cel de-al doilea Raport privind implementarea Agendei de Asociere, care va servi drept reper, inclusiv pentru exercițiul de actualizare al Agendei de Asociere asupra căruia s-a convenit cu UE, ținând cont de expirarea în 2016 a termenului de trei ani pentru care a fost elaborată.

Dintre cele 9 acțiuni din cadrul PNA AA planificate pentru a fi realizate pe parcursul semestrului I, au fost înregistrate 7 restante - *semnarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței în familie* (art.3 acțiunea 8); *semnarea Acordului UE-MD cu privire la procedurile de securitate pentru schimbul de informații clasificate* (art.5 acțiunea 4); *aprobarea cadrului legislativ privind reformarea Serviciului de Informații și Securitate* (art.7 acț.4, 6, 7), *aprobarea cadrului strategic legal privind apărarea națională în corespundere cu Foaia de parcurs pentru implementarea fazei I a Inițiativei de consolidare a capacităților de apărare* (art.7, acț.9), inclusiv adoptarea cadrului normativ de instituire a unui sistem de expert și tranzit legate de ADM (art. 9 acț.7) - dintre acestea 3 proiecte au fost remise Guvernului spre aprobare, iar 3 proiecte sunt înregistrate în Parlament.

Totuși, pe parcursul perioadei de raportare au fost implementate mai multe măsuri din cadrul calendarului de restante, care datorită caracterului sensibil al domeniului sau complexității reformei nu au fost realizate pe parcursul anului 2015 și a căror termene de realizare au fost modificate pentru semestrul I 2016.

Astfel, pe dimensiunea *drepturilor omului* a fost aprobat, la 9 iunie, Planul de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pentru anii 2016-2020. De asemenea, a fost elaborat și transmis Guvernului spre aprobare proiectul noii Strategii de integrare a Minorităților Naționale pentru Republica Moldova, care urmare avizelor instituțiilor naționale și a consultării cu Consiliul Europei a fost modificat și redenumit în Strategia cu privire la diversitatea incluzivă în Republica Moldova.

De asemenea, au fost aprobate de Guvern, proiectul de lege de completare a Constituției cu dispoziții privind Avocatul Poporului, precum și Regulamentul cu privire la procedura de executare a hotărârilor și deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului. Întru racordarea cadrului legislativ național la prevederile art. 12 din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, a fost elaborat și adoptat de Guvern proiectul de modificare a Codului Civil, și anume privind recunoașterea capacității juridice pentru persoanele cu dizabilități și înlocuirea tutelei pentru adulți prin metode alternative de suport în luarea deciziilor.

Deși nu s-a reușit semnarea Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței în familie (CAVIO) în perioada stabilită în PNA AA (semestrul I, 2016), a fost elaborat și aprobat de către Guvern, la 27 aprilie, proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative din domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, care va eficientiza mecanismul de soluționare a actelor de violență în familie și va asigura armonizarea cadrului legal național la standardele europene.

Pentru a ajusta Codul penal și alte legi naționale relevante la standardele internaționale în domeniul prevenirii, protecției, investigării, judecării, pedepsirii făptașilor și reabilitării victimelor, la 17 iunie a fost adoptată Legea cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor.

În contextul implementării legii cu privire la Avocatul Poporului, OAP în colaborare cu Consiliul Europei a elaborat și propus spre consultare publică proiectul Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului pentru prevenirea torturii. Urmare avizării de către Comisia drepturile omului și relații interetnice a Parlamentului, a fost aprobat Regulamentul Consiliului pentru prevenirea torturii, și a fost făcut public anunțul pentru selectarea membrilor Consiliului.

Adoptarea la 25 februarie 2016 a noii Legi cu privire la procuratură, care urmează să intre în vigoare la 1 august 2016, a constituit principala realizare în **domeniul reformării sectorului justiției**. O altă realizare importantă a reprezentat adoptarea de către Parlament la 28 aprilie 2016 a modificărilor la legislația cu privire la instruirea procurorilor, judecătorilor și a altor persoane, care contribuie la înfăptuirea justiției.

Printre alte evoluții pozitive se numără elaborarea de către Guvern și prezentarea Parlamentului la 3 mai 2016 a 2 proiecte de modificare a Constituției în partea ce ține de a) termenul inițial de numire a judecătorilor, selectarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, concretizarea rolului Consiliului Superior al Magistraturii în procesul de autoadministrare a sistemului judecătoresc, componența și competențele acestuia, și b) procedura de numire și demitere a procurorului general, precum și criteriile de selectare a candidaților pentru această funcție.

De asemenea, la 22 aprilie 2016 s-a început elaborarea proiectului de *Lege privind statutul poliției judecătorești*, iar la 18 mai 2016 a fost instituit Grupul de lucru pentru revizuirea cadrului constituțional privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

Printre principalele realizări în **domeniul prevenirii și combaterii corupției** se numără adoptarea de către Parlament a) la 12 mai 2016 – a hotărârilor cu referire la extinderea pentru anul 2016 a Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011 – 2015 și cu referire la Planul de acțiuni pe anul 2016 pentru aplicarea strategiei respective, care au intrat în vigoare la 1 iulie 2016, b) la 26 mai 2016 – a amendamentelor la Legea privind testarea integrității profesionale, aducând prevederile acesteia în concordanță cu dispozițiile Constituției și introducând conceptul evaluării integrității instituționale, c) la 17 iunie 2016 – a modificărilor la legislația națională în vederea delimitării competențelor de soluționare a cauzelor contravenționale de către Comisia Națională de Integritate și Centrul Național Anticorupție. În aceeași ordine de idei, în mai 2016 Centrul Național Anticorupție a

încheiat contractul pentru crearea sistemului informațional „Cazierul Integrității profesionale a agenților publici”. Versiunea de testare a sistemului urmează să fie predată pe parcursul anului 2016, iar versiunea finală – în 2017.

De asemenea, întru eficientizarea activității de evaluare a riscurilor de corupție a fost elaborat Inventarul măsurilor de prevenire a corupției, document în care sunt enumerate 12 instrumente de prevenire a corupției, cu descifrarea activităților desfășurate într-o perioadă determinată de timp ce revin fiecărui instrument de prevenire în parte.

În primul semestru al anului 2016 a fost asigurată desfășurarea evaluării riscurilor de corupție în cadrul a 6 autorități și instituții publice: Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (misiunile diplomatice și oficii consulare); Inspectoratul de Stat al Muncii; Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă; Agenția Națională Siguranța Alimentelor; Agenția Intervenției și Plăți în Agricultură; Primăria mun. Chișinău. De asemenea, a fost finalizată activitatea de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul sistemului național de achiziții publice.

În domeniul **Politicii de Securitate și Apărare Comună** a UE, odată cu intrarea în vigoare a *legii privind participarea Republicii Moldova în misiunile și operațiunile internaționale*, la 5 februarie 2016, a fost stabilit cadrul legal pentru detașarea experților naționali în misiunile UE de gestionare a crizelor.

Începând cu 25 ianuarie 2016, a fost extins pentru încă 6 luni mandatul expertului militar al RM în cadrul *Misiunii UE de consiliere militară în Republica Centrafricană (EUMAM RCA)*. În același context, au fost propuse candidaturi din partea Ministerului de interne și ministerului justiției în cadrul următoarelor misiuni UE de gestionare a crizelor pe continentul african – EUCAP Sahel Mali, EUTM RCA și respectiv EUTM Mali.

De asemenea, în vederea implementării prevederilor *legii cu privire la aplicarea măsurilor restrictive internaționale*, intrată în vigoare la 27 mai 2016, au fost transmise spre publicare în Monitorul Oficial declarațiile și poziții comune ale UE care vizează politica externă și de securitate la care Republica Moldova s-a aliniat. Conform art. 20 al aceleiași legi, lista măsurilor restrictive internaționale a fost publicată pe site-ul MAEIE.

Pe parcursul perioadei de raportare, a continuat cooperarea și promovarea convergenței treptate în domeniul politicii externe și de securitate. În acest sens, RM s-a aliniat la 6 decizii PESC, iar în cadrul ONU, a susținut 6 rezoluții și s-a aliniat poziției UE expuse în 19 declarații (discursuri). De asemenea, au fost coordonate 45 de alinieri ale RM la declarațiile UE pe subiecte de pe agenda OSCE în cadrul Consiliului Permanent și Forumul pentru cooperare în domeniul securității.

Totodată, urmare finalizării procedurilor interne de pregătire pentru lansarea negocierilor privind Acordul UE-MD cu privire la procedurile de securitate pentru schimbul de informații clasificate, la 28 aprilie 2016, în cadrul unei videoconferințe, a avut loc prima rundă de negociere a prevederilor acestuia.

La 17 iunie fost aprobat în a doua lectură, proiectul de lege pentru republicarea Legii nr. 345-XV din 25 iulie 2003 cu privire la apărarea națională, care stabilește un mecanism integrat de planificare a apărării naționale.

În același context, cu toate că în perioada de referință nu a fost aprobat cadrul strategic legal privind apărarea națională în corespundere cu Foaia de parcurs pentru implementarea fazei I a Inițiativei de consolidare a capacităților de apărare (conform PNA AA – sem.I 2016), la 13 mai prin Decretul

Președintelui RM nr. 2068, a fost constituit și și-a început activitatea grupul de lucru interdepartamental care, pînă la 1 octombrie 2016, va elabora și prezenta Președintelui proiectul Strategiei naționale de apărare.

Totodată, din pachetul de legi promovat de SIS pe aceeași dimensiune, au fost elaborate și transmise în Guvern spre aprobare *Concepția securității informaționale a Republicii Moldova și legea cu privire la prevenirea și combaterea terorismului*, iar alte trei legi rămîn restante fiind înregistrate în Parlament în octombrie 2015 (*privind Serviciul Național de Informații al Republicii Moldova; cu privire la activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă și privind statutul ofițerului de informații și securitate*).

În procesul continuării eforturilor în cadrul negocierilor pentru deschiderea discuțiilor asupra subiectelor politice, de securitate și statutului regiunii transnistrene, după o pauză de 2 ani, în perioada 2-3 iunie, a avut loc la Berlin o nouă rundă oficială de negocieri în formatul „5+2”. În cadrul celor 2 reuniuni cu reprezentanții mediatorilor și observatorilor în procesul de reglementare a conflictului transnistrean a fost aprofundat dialogul în scopul consolidării statutului UE și SUA în negocieri.

TITLU III. LIBERTATE, SECURITATE ȘI JUSTIȚIE

Total acțiuni pentru sem. I 2016 – 4

Numărul de acțiuni realizate – 3

Numărul de acțiuni nerealizate – 1

Nivelul de realizare a acțiunilor – 75%

În primul semestru al anului 2016 urmau să fie realizate 4 acțiuni (articolul 14, acțiunile 3, 19, 22; articolul 17 (acțiunea 2)). Au fost realizate 3 acțiuni: 2 în domeniul migrației și azilului: la 5 iunie 2016 Ministerul Afacerilor Interne a aprobat Conceptul de evaluare a necesităților în domeniul analizei riscurilor, fiind prevăzut echipamentul tehnic care urmează să fie procurat pentru unitatea de analiză de risc din cadrul Biroului Migrație și Azil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. În acest context, a fost elaborat caietul de sarcini pentru procurarea platformei analitice pentru analiza datelor, inclusiv a riscurilor de către unitatea respectivă (articolul 14, acțiunea 22); la 10 iunie 2016 a fost adoptat Planul de acțiuni pentru anii 2016 – 2020 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul migrației și azilului (2011 – 2020) (articolul 14, acțiunea 3), și 1 în domeniul luptei împotriva drogurilor: aprobarea la 22 iunie 2016 a metodelor de cooperare necesare pentru prevenirea consumului de droguri și combaterea fenomenului traficului de droguri (articolul 17, acțiunea 2). A rămas nerealizată o acțiune în domeniul migrației și azilului: proiectul de lege de modificare, completare și abrogare a unor acte legislative (modificarea Legii nr. 200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor și Legea nr. 275-XIII din 10 noiembrie 1994 cu privire la statutul juridic al cetățenilor străini și al apatrizilor) a fost aprobat de Guvern la 31 mai 2016 și înregistrat în Parlament la 20 iunie 2016, dar încă nu a fost adoptat de către Parlament (articolul 14, acțiunea 19).

Printre principalele realizări **în domeniul protecției datelor cu caracter personal** se numără a) intrarea în vigoare la 7 iunie 2016 a modificărilor legislative aprobate de către Parlament la 28 aprilie 2016 privind prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul procesului penal și activității poliției, și b) elaborarea noii legi privind Centrul Național pentru Protecția Datelor al Republicii Moldova și amendamentelor legislative conexe și avizarea acestora de către experții Consiliului Europei.

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a elaborat proiectul Instrucțiunilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice.

În perioada ianuarie – iunie 2016 în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal au fost înregistrați 115 de operatori, care au notificat 226 sisteme de evidență.

În domeniul migrației și azilului au avut loc următoarele evoluții: a) Acordul inter-instituțional pentru implementarea eficientă a cadrului legal în domeniul integrării străinilor a fost aprobat la 16 februarie 2016, b) s-a început eliberarea documentelor de călătorie pentru refugiați și beneficiari de protecție umanitară: primele 10 documente au fost eliberate la 26 februarie 2016, fiind în proces de eliberare sunt încă 64 de documente. Suplimentar, au fost instalate 8 stații grafice 3-G în scopul securizării documentelor eliberate. .

De asemenea, pentru extinderea cooperării dintre instituțiile de aplicare a legii în vederea gestionării comune a fluxurilor de migrație, pe parcursul primului semestru al anului 2016, au fost organizate 13 sesiuni de instruire cu participarea a 293 de angajați ai Ministerului Afacerilor Interne.

Printre principalele realizări **în domeniul gestionării frontierei** se regăsesc a) instalarea a 2 sisteme de supraveghere fixă pe turnurile existente (TETRA) în locațiile Cahul și Medeleni, care urmează să fie date în exploatare după desfășurarea instruirilor privind utilizare, b) nivelul de supraveghere video a activității la frontieră a atins 40% - în cabinele de control și 80% - la punctele de trecere a frontierei. La etapa actuală cu camere video, sunt dotate 23 puncte de trecere a frontierei, dintre care la 13 camere video sunt instalate și în cabinele de control, c) în vederea continuării eforturilor întru implementarea elementelor sistemului UE de supraveghere a frontierei EUROSUR, Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne a lansat în scop de serviciu prima versiune a Sistemului Informațional "Managementul Operațional", care permite evidența tuturor infracțiunilor depistate la frontiera de stat, amplasarea pe hartă a evenimentelor, formarea diferitor rapoarte, verificarea persoanelor în diferite registre departamentale, naționale și internaționale, precum și jurnalizarea tuturor acțiunilor întreprinse de către utilizator. Totodată, este pregătit caietul de sarcini pentru achiziționarea unui sistem integrat cu funcționalități extinse la nivel național, d) au fost efectuate 397 patrulări comune la frontiera moldo-ucraineană.

În domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate, a corupției și a altor activități ilegale au avut loc următoarele evoluții: a) aprobarea la 15 ianuarie 2016 a Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea serviciului de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane și a standardelor minime de calitate, b) pentru a asigura colaborarea interinstituțională la nivel strategic, la 18 februarie și 14 iunie 2016 au fost organizate 2 ședințe ale Consiliului de coordonare a activităților de prevenire și combatere a criminalității organizate. Urmare celei de-a 2-a ședințe au fost create punctele de contact locale pe lângă Consiliul: Nord în or. Bălți și Sud în or. Cahul, c) la 29 aprilie 2016 a fost aprobat Regulamentului privind Registrul informațional de stocare a datelor cu privire la activitatea grupărilor și organizațiilor criminale, d) la 17 martie 2016 a fost aprobat Conceptul integrat de analiză a riscului în domeniul combaterii criminalității informatice, și e) la 26 mai 2016 Centrul Național Anticorupție a transmis Parlamentului proiectul de lege de modificare a Codului penal și Codului contravențional în vederea introducerii sancțiunilor descurajatoare pentru infracțiuni de corupție și spălarea banilor. La 15 iunie 2016 proiectul respectiv a fost înregistrat în Parlament în calitate de inițiativă legislativă a unui grup de deputați,

Printre principalele realizări **în domeniul luptei împotriva drogurilor ilicite** se numără a) completarea la 15 aprilie 2016 a listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit (23 substanțe noi), b) completarea la 13 mai 2016 a tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului (18 substanțe noi).

De asemenea, la ședința din 21 iunie 2016 a Comisiei Naționale Antidrog a fost creat grupul de lucru responsabil de elaborarea Planului Național de Acțiuni antidrog pentru anii 2017 – 2018.

În domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului s-a continuat implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2013 – 2017. Acțiunile prevăzute pentru perioada anilor 2013 – 2015 au fost realizate, cu excepția a două: realizarea exercițiului de evaluare națională a riscurilor și modificarea Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Proiectul noii legi cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, care urmează să transpună în legislația națională prevederile Directivei Uniunii Europene nr. 2015/849 din 20.05.2015 în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului și recomandările Grupului de Acțiune Financiară Internațională, a fost elaborat de către Centrul Național Anticorupție și transmis în adresa Parlamentului la 24 mai 2016. La fel, proiectul a fost transmis spre expertizare Consiliului Europei.

A fost stabilită rețeaua regională a punctelor de contact cu țările Peninsulei Balcanice și regiunii Mării Negre pe problemele investigării și urmăririi penale a spălării banilor și finanțarea terorismului, care ar face posibilă facilitarea cooperării informaționale, schimbul de analize și bune practici, la fel ca și sporirea capacității suprimării acestor activități criminale. Punctul de contact din partea RM este un procuror în Procuratura Anticorupție, specializat în investigarea crimelor respective.

În domeniul combaterii terorismului pe parcursul primului semestru al anului 2016 au fost emise 2 ordine ale Serviciului de Informații și Securitate cu privire la actualizarea listelor persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste.

În ceea ce ține de **cooperarea judiciară**, Procuratura Generală a continuat să depună eforturi în vederea intrării în vigoare a Acordului de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust. Ca urmare a vizitei reprezentanților Eurojust în RM din 18 decembrie 2015 Procuratura Generală, în colaborare cu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a elaborat proiectele regulamentelor interne în domeniul protecției datelor cu caracter personal. La 25 iunie 2016 proiectele au fost transmise pentru consultare în adresa Eurojust.

Pe parcursul lunilor ianuarie – iunie 2016 Procuratura Generală prin intermediul Eurojust a acordat Italiei asistență în privința la 2 cauze penale (un caz de spălare de bani; un caz de contrabandă).

TITLUL IV. COOPERAREA ECONOMICĂ ȘI SECTORIALĂ

Total acțiuni pentru sem. I 2016 – **112**

Numărul de acțiuni realizate – **55**

Numărul de acțiuni nerealizate – **57**

Nivelul de realizare a acțiunilor – **49%**

Cooperarea sectorială cu UE a înregistrat un progres simțitor în primul semestru, fiind reanimat dialogul pe dimensiunea economică cu partenerii europeni (inclusiv în contextul eforturilor Guvernului de a stabili un nou program cu FMI) și intensificată cooperarea în cadrul structurilor instituționalizate stabilite de Acordul de Asociere.

Astfel, R. Moldova a asigurat participarea în cadrul a trei clustere instituite conform celui de-al doilea *Subcomitet RM-UE pentru cooperare economică și în alte sectoare*:

- Prima reuniune a clusterului V *Agricultură și dezvoltare rurală, pescuit și politică maritimă, dezvoltare regională, cooperare la nivel transfrontalier și regional*, 24 mai, Bruxelles;
- Prima reuniune a clusterului IV pentru *Știință, tehnologii, societate informațională, politici în domeniul audiovizualului, educație, tineret, cultură și sport*, 8 iunie, Bruxelles;

Ce-a de a 2-a reuniune a clusterului I *Dialogul economic, managementul finanțelor publice, statistică, servicii financiare, clauze de control și anti-fraudă*, 23 iunie, Chișinău.

De asemenea, a avut loc și cea de a 4-a reuniune a Comitetului Mixt RM-UE privind aplicarea Acordului Spațiului Aerian Comun, 25 mai, la Bruxelles.

În linii generale au fost păstrate tendințele pozitive din perioada precedentă de raportare, acordându-se o atenție deosebită recuperării restanțelor în transpunerea acquis-ului comunitar. În rezultat s-a reușit aprobarea unui șir de legi și acte normative în domeniul reformei administrației publice, ocupării forței de muncă și politicii sociale, protecției consumatorilor, politicii industriale și antreprenoriale, transportului, energetice, protecției mediului etc. O parte din aceste domenii înregistrează și deficiențe, unele măsuri fiind realizate cu mari întârzieri, cum ar fi adoptarea cadrului legislativ aferent politicii bugetare, transpunerea deplină a pachetului III energetic și respectiv consolidarea capacităților reglementatorului național, implementarea adecvată a măsurilor ce vizează excluderea RM din lista neagră a Memorandului de la Paris privind controlul statului portului, aprobarea Strategiei noi în domeniul ocupării forței de muncă etc. La capitolul restanțe se înscriu și măsurile ce vizează domeniul auditului extern (tergiversări în aprobarea noii Legi privind Curtea de Conturi), statisticii (gestionarea dosarului privind recensământul populației din 2014), audiovizualului (ajustarea cadrului normativ la recomandările internaționale).

Pentru semestrul I, rata medie de realizare a acțiunilor planificate în Titlul IV este de 49%¹, iar cea de armonizare legislativă de 20 % din numărul total de acțiuni prevăzute pentru un termen de până la 12 și chiar 16 ani (Anexa I)

Referitor la domeniul reformei administrației publice, cea mai importantă realizare o constituie aprobarea de către Guvern la 06.07.2016 a Strategiei privind Reforma Administrației Publice. Documentul a fost elaborat și consultat extensiv cu toți actorii implicați, asigurându-se o transparență maximă în procesul de definitivare a acesteia. Astfel, din totalul de 6 acțiuni

¹Din totalul celor 112 măsuri planificate au fost realizate 55 de măsuri, inclusiv 29 cu caracter continuu.

programate pentru semestrul I 2016, au fost realizate măsuri în proporție de 50 %². A fost revigorată și activitatea Consiliului național pentru reforma administrației publice, organizându-se ședințe pe 11 martie și 12 mai curent.

La capitolul realizări atribuim și definitivarea și prezentarea de către SIGMA astudiului analitic al serviciului public din țară.

http://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/baseline_measurement_moldova_2015_3.pdf.

Progres se atestă și în domeniul *serviciilor electronice sectoriale*:

- www.servicii.gov.md: versiunea actualizată (V2.0) va fi finalizată în trimestrul II 2017, dar versiunea 1.0 a portalului este operațională și în utilizarea activă, depășind valorile-țintă stabilite la începutul Proiectului e-Transformarea Guvernării de către Guvernul RM și Banca Mondială (400,000 vizite la finele a. 2016). Asimilare: La 30.06.2016 s-au raportat: - nr. total vizite pe portal: 917,659 - nr. total vizitatori unici: 569,449
- Migrarea sistemelor informaționale ale autorităților publice centrale pe platforma *MCloud* are loc în regim continuu . La 30.06.2016, circa 49.25 % din APC au migrat cel puțin un sistem informațional pe această platformă.
- În semestrul I 2016, portalul www.cariere.gov.md a înregistrat 902 anunțuri plasate, 122 aplicații, 241 persoane înregistrate, 386581 vizualizări.

Restanțe în curs de depășire:

- În proces de definitivare sunt Regulile de procedură ale Guvernului.
- A fost elaborat proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr.68 din 5 aprilie 2012 pentru aprobarea Strategiei naționale de descentralizare și a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012-2015, care are scopul de extindere a termenului de realizare pentru o perioadă suplimentară de trei ani (2016-2018). Proiectul de lege, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.416 din 8 aprilie 2016, este în proces de examinare în Comisiile parlamentare (numărul de înregistrare 155 din 12.04.2016).
- În proces de elaborare este proiectul metodologiei privind reingineria serviciilor publice. De adoptarea acestei metodologii este condiționată și aprobarea metodologiei universale de stabilire a tarifelor pentru serviciile publice prestate contra plată.
- SIAEAT (Sistemul Informatic pentru Atribuirea Electronică a Autorizațiilor de Transport) elaborat în proporție de 90 % este destinat pe de o parte transportatorilor pentru facilitarea obținerii autorizațiilor de transport rutier internațional de marfă, precum și cele de pasageri, pe de altă parte asigurarea fluxurilor necesare în gestiunea și eliberarea autorizațiilor de către angajații ANTA.
- Sistemul informațional „Depunerea online și monitorizarea declarației cu privire la venituri și proprietate și declarației de interese personale”. La 29.02.2016 a avut loc acceptanța operațională a sistemului informațional. Reținerea lansării în producție a întregului sistem informatic e-CNI este condiționată de necesitatea aprobării de Parlament a unui set de proiecte de legi aferente punerii în aplicare a unui sistem nou/modernizat de completare, depunere, arhivare, verificare și examinare automată a declarațiilor de avere și interes. După promulgarea legilor sistemul va putea fi lansat în producție totală (operarea tuturor modulelor sistemului).

La capitolul **dialogul economic** evidențiem desfășurarea pe 23 iunie curent a celei de-a doua reuniuni RM – UE privind „*Dialogul economic, managementul finanțelor publice, statistică*,”

²Pentru dezvoltarea versiunii a II-a a portalului www.servicii.gov.md și elaborarea amendamentelor la Regulamentul privind administrarea conținutului portalului guvernamental unic al serviciilor publice și integrarea în portal a serviciilor publice electronice a fost schimbat termenul pentru trimestrul II 2017.

servicii financiare, clauze de control și anti-fraudă” (cluster I) din cadrul sub-comitetului pentru economie, aspecte sociale și sectoriale. De asemenea, pentru prima dată la Bruxelles, pe 5 iulie s-a desfășurat reuniunea clusterului II privind “Politica industrială și antreprenorială, sectorul minier și al materiilor prime, turismul, protecția consumatorului, dreptul societăților comerciale, guvernanta corporativă și sistem de impozitare” din cadrul aceluiași sub-comitet. Autoritățile naționale implicate au purtat un dialog activ cu UE, în vederea avansării cooperării la nivel economic și sectorial. Acțiunile prevăzute în capitolul 3 în mare parte sunt cu caracter continuu și realizate în mod regulat.

În domeniul financiar-bancar, ce se regăsește în capitolul **dreptul societăților comerciale, contabilitate și audit și guvernanta corporativă**, printre realizări enumerăm:

- Codul de Guvernare Corporativă a fost aprobat prin Hotărîrea CNPF nr. 67/10 din 24.12.2015, publicat în MO 49-54/363 din 04.03.2016.
- Adoptarea pachetului financiar-bancar (modificări la Legile cu privire la BNM și CNPF) agreat cu Banca Mondială și FMI. Legea nr. 62 din 08.04.2016.
- Adoptarea Legii nr.21 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (care transpune Directiva 2009/101/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 48 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților). Legea completează Legea nr.220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali cu art. (341). Modificările conțin prevederi referitoare la vizualizarea publică pe pagina web a Camerei Înregistrării de Stat a informației din Registrul de stat al persoanelor juridice și al întreprinzătorilor individuali în partea ce ține de agenții economici, cu accesarea gratuită din Registrul a datelor acestora. Mai multă informație poate fi accesată la : www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelelegislative/tabid/61/LegislativId/2930/language/ro-RO/Default.aspx..
- A fost lansat studiul de impact (Quantitative impact study) aferent trecerii la noile cerințe de capital pentru băncile din RM care a constatat că băncile din RM vor fi capabile să se conformeze noilor cerințe de capital.
- Proiectul Regulamentului cu privire la sistemele de control intern în bănci a fost elaborat. Aprobarea Proiectului în cauză este condiționată de cadrul legal general în domeniul reglementării și supravegherii bancare, care este în proces de elaborare în contextul transunerii Directivei 2013/36/UE și a Regulamentului nr. 575/2013/UE în cadrul Proiectului Twinning. Totodată, pentru a accelera promovarea unor principii generale în domeniul guvernării corporative și managementului riscurilor, BNM a elaborat amendamente la existenta Lege a instituțiilor financiare.
- Prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 152 din 17 februarie 2016 a fost aprobat Planul de acțiuni privind etapele de aderare la rețeaua Registrele Comerciale Europene, care constituie o platformă pentru efectuarea schimbului de informații.
- Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, în scopul armonizării legislației naționale la Directiva 89/666/CEE din 21 decembrie 1989 a fost adoptat în lectură finală de Parlament la data de 13.05.2016 (Publicat la data de 10 iunie curent în Monitorul Oficial nr. 157-162 Legea nr. 96).

În domeniul **Ocupării forței de muncă, politică socială și egalitate de șanse**, în semestrul I 2016 eforturile instituționale au fost concentrate asupra recuperării restanțelor din perioada precedentă și a măsurilor cu caracter continuu, fiind acumulate trei noi întâzieri cu termen stabilit pentru perioada de raportare.

- La 26 februarie 2016 a fost aprobată Strategia națională ”Dispora-2025” și Planul de acțiuni pentru anii 2016-2018 privind implementarea acestora.
- Biroul pentru relații cu diaspora a lansat programul DIASPORA ENGAGEMENT HUB, un program de granturi tematice destinat cetățenilor originari din Republica Moldova aflați peste hotare, inclusiv asociațiilor diasporei și grupurilor de inițiativă <http://brd.gov.md/ro/content/diaspora-engagement-hub-1>.
- A fost aprobată la 31.05.2016, HG 819 din 01.07.2016 de punere în aplicare a Legii securității și sănătății în muncă, care vine să transpună Directiva 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor.
- pe 12.05.2016, au fost aprobate HG nr. 589 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de agenții fizici (Directiva 2002/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 iunie 2002 privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de agenți fizici (vibrații)) și HG din 12.05.2016 nr. 584 privind cerințele minime de securitate în muncă pentru manipularea manuală a încărcăturilor ce reprezintă riscuri pentru lucrători în special de producere a afecțiuni dorsolombare (Directiva 90/269/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru manipularea manuală a încărcăturilor care prezintă riscuri pentru lucrători și, în special, de producere a unor afecțiuni dorsolombare).
- Parlamentul a aprobat modificările la Codul Muncii, care vin să transpună Directiva 91/533/CEE a Consiliului din 14 octombrie 1991 privind obligația angajatorului de a informa lucrătorii asupra condițiilor aplicabile contractului sau raportului de muncă și Directiva 1999/70/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 privind acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată, încheiat între CES, UNICE și CEEP. Legea nr. 52 din 01.04.2016.
- În cadrul proiectului „Reconceptualizarea orientării profesionale și consilierii în carieră” (REVOCC), finanțat de către Agenția Austriacă pentru Dezvoltare și implementat de Centrul pentru Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri, la 5 aprilie 2016 a fost inaugurat Centrul de Ghidare în Carieră în mun. Chișinău.
- În vederea extinderii cadrului de acord bilaterale cu Statele membre UE în domeniul securității sociale au fost inițiate negocieri cu Germania.

În proces de elaborare este Strategia de ocupare a forței de muncă pe anii 2016-2020 și a legea nouă de ocupare a forței de muncă care este în proces de definitivare.

Realizările din domeniul **protecția consumatorilor** vizează:

- adoptarea Legii nr.8 din 26.02.2016 privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor, care transpune Directiva 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 1997 privind protecția consumatorilor cu privire la contractele la distanță;
- elaborarea și aprobarea în Guvern a Hotărârii nr. 37 din 01.02.2016 privind adoptarea Reglementării tehnice cu privire la plasarea pe piață a brichetelor (transpunerea Directivei 2006/502/CE a Comisiei din 11 mai 2006 prin care se solicită statelor membre să adopte măsuri prin care să se asigure că doar brichetele care prezintă caracteristici de siguranță pentru copii sînt introduse pe piață și să interzică introducerea pe piață a brichetelor fantezie).
- Codul Civil a fost modificat și completat, prin transpunerea Directivei 90/314/CEE a Consiliului din 13 iunie 1990 privind pachetele de servicii pentru călătorii, vacanțe și circuite: Lege nr.6 din 26.02.2016 pentru modificarea și completarea Codului Civil.

Restanțe/proiecte în proces de realizare:

- promovarea în Guvern a proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea Reglementării tehnice privind produsele care, nefiind ceea ce par a fi, pun în pericol sănătatea sau siguranța consumatorilor
- promovarea în Guvern proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 105 din 13.03.2003

În proces de definitivare este proiectul de lege cu privire la **Statistica** oficială. Începând cu luna aprilie curent au demarat activitățile de prelucrare a datelor Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2014. Conform Planului aprobat prin Decizia Comisiei Naționale, procesul de introducere, codificare și validare a datelor din chestionarele de recensământ urmează a fi definitivat în luna decembrie 2016. În trimestrul I 2017 urmează a fi elaborate totalurile RPL 2014, prezentarea publică a rezultatelor RPL 2014 fiind planificată pentru 31.03.2017. Alte realizări care pot fi enumerate sunt:

- În baza datelor RGA cu susținerea experților FAO a fost creat Registrul Statistic al Producătorilor Agricoli care are ca scop crearea și întreținerea, prin actualizări periodice, a unei baze de date cu principalii indicatori ai exploatațiilor agricole și reprezintă baza de eșantionare pentru viitoarele anchete în agricultură.
- s-a elaborat metodologia calculării datelor statistice privind activitatea întreprinderilor în aspect teritorial în cadrul cercetării Anchetei Structurale Anuale (ASA). În prezent se lucrează asupra asigurării protecției datelor cu caracter personal care vor fi preluate din sursa publică CNAS (elaborarea documentației necesare și identificarea necesităților BNS (soluție tehnică etc.).
- S-a lucrat la elaborarea unui complex nou de programe, de preluare, verificare, procesare, validare și extragere a datelor statistice privind comerțul exterior de mărfuri, care să facă față tuturor provocărilor legate de armonizarea statisticii comerțului exterior de mărfuri cu noile standarde ale ONU și legislației UE, care a fost finalizat pe 31 mai 2016 și transmis pentru testare la Biroul Național de Statistică. Lucrările de testare au început de la 01 iunie 2016 și sunt în proces de derulare.

Pe parcursul perioadei de raportare în mare parte au fost recuperate restanțele din perioada precedentă.

În domeniul **gestionarea finanțelor publice: politica bugetară, controlul intern, inspecția financiară și auditul extern**, acțiunile au fost realizate în proporție de 50% (2 realizate și 2 nerealizate). Astfel, evidențiem:

- Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului ajustat/completat și reaprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.209 din 24 decembrie 2015, se implementează începând cu procesul de planificare bugetară pentru anii 2016-2018.
- La nivelul APC sunt create 21 subdiviziuni de audit intern (în care activează 35 auditori interni), dintre care 1 subdiviziune de audit intern nu este funcțională. 24 APL de nivelul II dispun de subdiviziuni de audit intern (în care activează 24 auditori interni), dintre care 12 subdiviziuni nu sunt funcționale.
- La 08.06.2015 în cadrul CNA a fost creată Secția recuperarea activelor, urmărind și combaterea corupției la nivel înalt. A fost elaborat un studiu analitic privind mecanismul de recuperare a activelor și confiscarea extinsă în Republica Moldova prezentat la 31 mai 2016 pentru dezbateri publice. Studiul cuprinde o serie de recomandări de ordin legislativ și instituțional care vor fi preluate în vederea îmbunătățirii domeniului dat. Totodată, sub egida CNA, a fost instituit un Grup de lucru inter-instituțional format din reprezentanți ai CNA, Procuraturii Anticorupție, Curții Supreme de Justiție, Ministerului Justiției și societății civile. Grupul de lucru asigură revizuirea și ajustarea legislației procesual-penale în vederea facilitării procesului de recuperare a activelor provenite din infracțiuni, în special din infracțiuni de corupție și spălarea banilor.

La capitolul **fiscalitate** a fost elaborat proiectul Strategiei de dezvoltare a Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2016-2020 care urmează a fi aprobată prin Ordinul Ministrului Finanțelor până la finele lunii iulie. Nu a fost realizată nici una dintre cele acțiuni programate pentru semestrului I 2016, dar procesul de recuperare este în plină desfășurare.

- A fost elaborat proiectul de lege privind completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003, care prevede abilitarea Serviciului Fiscal de Stat cu atribuții de organ de constatare al infracțiunilor prevăzute la art. 241-242, 244, 244¹, 250-253 și 335¹ din Codul penal. Proiectul respectiv a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.524 din 28.04.2016..
- Norma privind unificarea și majorarea independenței Serviciului Fiscal de Stat este prevăzută în proiectul de lege privind Serviciul Fiscal de Stat aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.523 din 28.04.2016 și prezentat Parlamentului pentru examinare.
- Începînd cu 01.07.2016, prin Legea nr.138 din 17.06.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative ce țin de politica fiscală, vamală și bugetară pentru anul 2016 și perfecționarea legislației fiscale, vamale și bugetare a fost asigurată continuarea armonizării cotei accizului pentru țigăretele cu filtru prin modificarea acesteia de la „200 lei/1000 țigărete + 18%” la „300 lei/1000 țigărete + 12%, dar nu mai puțin de 400 lei”.

Progrese semnificative au fost înregistrate în domeniul **politicii industriale și antreprenoriale**:

- Prin HG nr. 709 din 03.06.2016 a fost modificat și completat Planul de acțiuni pentru anii 2015-2017 privind implementarea Strategiei de dezvoltare a sectorului IMM pentru anii 2012-2020 cu Prioritatea 8. „Dezvoltarea economiei verzi pentru întreprinderile mici și mijlocii”.
- Matricea de politici a Foii de parcurs pentru ameliorarea competitivității Republicii Moldova a fost aprobată prin HG nr. 806 din 29.06.2016 pentru modificarea capitolului 3 al anexei la Hotărârea Guvernului nr. 4 din 14 ianuarie 2014 .
- Hotărârea Guvernului nr. 299 privind modificarea și completarea unor acte normative dintre care și HG nr. 476/2012 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile standard și condițiile generale de selectare a partenerului public a fost aprobată la 18.03.2016.
- Hotărârea Guvernului nr. 586 privind modificarea și completarea anexelor nr.1 și nr.2 a HG nr. 419/2012 privind aprobarea Listei bunurilor proprietate publică a statului și a listei lucrărilor și serviciilor de interes public propuse parteneriatului public-privat a fost aprobată la 12.05.2016.
- Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 451/2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător a fost adoptat în II-a lectură de Parlament la data de 09.06.2016.
- Proiectul HG de completare a Strategiei inovaționale a Republicii Moldova pentru perioada 2013-2020 „Inovații pentru competitivitate” a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 28 din 01.02.2016, completat cu prevederi privind cluster-ele.
- A fost adoptată Legea nr.77 din 21.04.2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației care prevede crearea premiselor necesare pentru impulsivitatea creșterii industriei IT orientate la export.

În sectorul **agriculturii și dezvoltării rurale** 4 din cele 5 măsuri au fost realizate prin adoptarea în a II-a lectură, în data de 13.05.2016, a proiectului *Legii pentru modificarea Legii nr.66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate* (Monitorul Oficial nr. 156 art.312).

O atenție sporită a fost acordată totodată eliminării restanțelor acumulate din trecut, printre care și aprobarea în luna februarie a anului curent a *(i)Planului de armonizare a legislației agro-alimentare pe anul 2016*, care cuprinde un șir de reglementări europene cu privire la politica agrară

și dezvoltarea rurală și a (ii) *proiectului HG privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.113 din 18 mai 2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor*, care prevede instituirea Sistemului Rapid de Alertă pentru Alimente și Furaje în vederea implementării unui instrument eficace de notificare a riscurilor pentru sănătatea umană ce pot fi provocate de alimente sau furaje.

De asemenea, a fost aprobat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la crearea a două centre de excelență –în Viticultură și Vinificație (Chișinău) și în Horticultură și Tehnologii Agricole (Țaul) (HG nr.781 din 22.06.2016).

Consolidarea capacităților și competențelor Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură din Moldova urmează a fi realizată grație asistenței Twinning oferite de UE .

A fost aprobat proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului funciar nr. 828-XII din 25 decembrie 1991 prin HG nr. 808 din 29 iunie 2016. Proiectul prevede oferirea posibilităților amplasării pe terenurile cu destinație agricolă a structurilor de primire turistică de tip pensiuni agroturistice .

Printre restanțele acumulate până în prezent se numără:

- *Aprobarea proiectului de HG privind importul de hamei din țări terțe pentru transpunerea Regulamentului (CE) nr.1295 privind importul de hamei din țări terțe*, transmis Guvernului (Demers nr. 06-1/282/149 din 27.04.2016);
- Actualizarea actelor legislative și normative privind *producția agroalimentară ecologică*;
- Elaborarea și aprobarea *Hotărârii de Guvern privind comercializarea materialului forestier de reproducere*;³

În **domeniul Energetic** evoluții importante de ordin legislativ au fost înregistrate în perioada de referință prin adoptarea de către legislativul R. Moldova a proiectelor noi de *lege privind energia electrică și gazele naturale*, astfel asigurând implementarea pachetului energetic III, cât și a *proiectului Legii privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile*, în a II-a lectură la data de 26.02.2016, în vederea asigurării transpunerii Directivei 2009/28/CE privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

În rezultat, a fost elaborată foaia de parcurs privind liberalizarea piețelor de gaze și energie electrică, fiind inclusă în Programul de reglementari al ANRE pentru perioada 2016-2018.

Urmare semnării Aranjamentului pentru regularizarea recuperării devierilor tarifare încheiat între Gas Natural Fenosa și Ministerul Economiei, la 3 iunie 2016, facilitat de Secretariatul Comunității Energetice, ANRE-ul a elaborat mecanismul de recuperare a devierilor tarifare a furnizorilor de energie electrică la tarife reglementate și a operatorilor rețelelor electrice de distribuție,.

De asemenea, la data de 18.03.2016 a fost aprobată *Hotărârea Guvernului privind cele patru Regulamente de implementare a Legii privind etichetarea produselor cu impact energetic*, astfel asigurându-se modificarea și completarea HG nr.1003 din 10.12.2014 privind aprobarea regulamentelor privind cerințele de etichetare energetică a unor produse cu impact energetic. Realizarea acestei acțiuni a condus la asigurarea transpunerii depline a celor trei Directive UE⁴ ale căror termen pentru transpunere a fost deja depășit cu 3 ani.

³Măsura de implementare a trecut în competența Agenției „Moldsilva”.

⁴Directiva 2010/30/UE (Termen pentru transpunere: 31.12.2011), Directiva 2003/66/CE și Directiva 94/2/CE (Termen pentru transpunere: Decembrie 2012).

Totodată, Guvernul RM a aprobat *Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentelor privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic*, care conține 11 Regulamente aferente Legii nr.151 din 17.07.2014 privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic. Guvernul a aprobat și proiectul noii Legi cu privire la energetică (HG.778 2016-06-21), înregistrată în Parlament în 23.06.2016 cu nr.284.

În perioada de referință, a fost definitivat studiul de fezabilitate privind interconectarea sistemelor electroenergetice ale Ucrainei și R.Moldova la sistemul ENTSO-E și prezentat public în data de 24 mai.

Prin urmare, din totalul celor 10 acțiuni planificate pentru semestrul I al anului curent, au fost puse în aplicare doar cele cu caracter permanent - 4. Celelalte restanțe vizează transpunerea integrală a 6 regulamente europene⁵, care urmau a fi armonizate prin aprobarea unei Hotărâri de Guvern, proiectul acestuia fiind planificat a fi dat aspre aprobare către sfârșitul lunii iulie. Restul acțiunilor restante acumulate vizează aprobarea *Planului național de acțiuni în domeniul eficienței energetice pentru anii 2016-2018* și a *Regulamentului privind etichetarea pneurilor în ceea ce privește eficiența consumului de combustibil și alți parametri esențiali*.

Domeniul **transporturilor** constituie unul dintre sectoarele care a înregistrat progrese în avansarea transunerii *acquis*-ului comunitar și eliminării parțiale a restanțelor acumulate în primii ani de implementare a PNA AA. În acest sens, toate cele 9 acte europene cu termene de armonizare de până la 2 ani, care vizează *segmentul rutier*, au fost transpuse integral, inclusiv grație aprobării:

- *Regulamentului transporturilor rutiere de mărfuri periculoase* (HG nr.143 din 18.02.2016)⁶
- *Regulamentului privind condițiile de montare, reparare și verificare a tahografelor și limitatoarelor de viteză* (aprobat în ședința Guvernului din 24.02.2016);
- *Regulamentului privind eliberarea, înlocuirea, schimbarea și înnoirea cartelelor tahografice, precum și pentru descărcarea și stocarea datelor din tahografele și cartelele tahografice* (aprobat în ședința Guvernului din 24.02.2016)⁷;
- *Hotărârii Guvernului privind accelerarea introducerii cerințelor referitoare la coca dublă sau a unor standarde de proiectare echivalente pentru petrolierele cu coca simplă* (aprobat în ședința Guvernului din 18.03.2016).⁸

De asemenea, în perioada de raportare s-a reușit îndeplinirea procedurilor legislative în vederea aderării la (i) *Acordul privind adoptarea de condiții uniforme de omologare și recunoaștere reciprocă a omologării echipamentelor și pieselor vehiculelor cu motor*, adoptat la Geneva la 20 martie 1958 (Proiectul de lege adoptat în ședința Parlamentului din 27 mai 2016) și (ii) *Convenția vamală relativă la containere*, adoptat la 02.12.1972 (Proiectul de lege adoptat în ședința Parlamentului din 27 mai 2016)

S-a asigurat participarea în cadrul ministerialei organizate în iunie curent, la Rotterdam, în cadrul căreia a fost aprobată harta de modificare a interconexiunilor rețelei Trans-Europene de Transport cu includerea unui nou traseu pe teritoriul Republica Moldova, *i.e.* Chișinău – Ungheni cu trecere prin punctul național M14. De asemenea, au fost reluate discuțiile cu partea română privind

⁵*Regulamentul (CE) nr. 278/2009, Regulamentul (CE) nr. 107/2009, Regulamentul (CE) nr. 1275/2008, Regulamentul (CE) nr. 641/2009, Regulamentul (CE) nr. 643/2009, Regulamentul (CE) nr. 642/2009*

⁶Asigurând transpunerea Directivei 2008/68/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 septembrie 2008 privind transportul interior de mărfuri periculoase

⁷Asigurând transpunerea Directivei 92/6/CEE privind instalarea și utilizarea dispozitivelor limitatoare de viteză pentru anumite categorii de vehicule din cadrul Comunității

⁸Asigurând transpunerea deplină a Regulamentului 417/2002 privind accelerarea introducerii cerințelor referitoare la coca dublă sau a unor standarde de proiectare echivalente pentru petrolierele cu coca simplă

construcția podului peste râul Prut de la Ungheni, studiul de fezabilitate fiind elaborat către luna mai a.c.

Pe segmentul *avia*, au fost depuse eforturi în vederea valorificării adecvate a oportunităților oferite de Acordul privind Spațiul Aerian Comun, prin definitivarea elaborării și avizării noului Cod al Aviației Civile, care vine să asigure transpunerea reglementărilor prevăzute în Anexa III.

În rezultat, din totalul de 12 măsuri planificate pentru semestrul I (inclusiv 7 cu caracter permanent), 5 dintre acestea, care vizează crearea agenției feroviare în R. Moldova, nu au fost realizate. Suplimentar, conform angajamentelor ce derivă din Acordul de Asociere punctăm principalele **restanțe**:

- Promovarea spre aprobare a proiectului *Hotărârii Guvernului cu privire la utilizarea de sisteme mobile de climatizare la autovehicule*, aflat în prezent la avizare;
- Definitivarea *Regulamentului privind omologarea autovehiculelor și certificarea componentelor acestora*;
- Asigurarea transpunerii acquis-ului comunitar în domeniul aviației civile, prin adoptarea proiectului Codului Aviației Civile;
- Excluderea RM din lista neagră a Memorandumului de la Paris privind controlul statului portului.

Referitor la **protecția mediului înconjurător, a politicilor climatice și de pescuit** în semestrul I, eforturile au fost în mare parte concentrate asupra eliminării restanțelor acumulate în anii anteriori. Printre progresele obținute se numără:

- Aprobarea *Programului național de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor pentru anii 2016-2040* (HG din 18.03.2016);
- Aprobarea *Regulamentului privind reducerea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi* (HG nr.414 din 08.04.2016);⁹
- Aprobarea proiectului *Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative, operând modificări la Codul contravențional și a Codului penal* (HG nr.604 din 16.05.2016)
- Aprobarea *Concepției-cadru și a Regulamentului cu privire la funcționarea sistemului informațional al resurselor de apă* (HG nr.672 din 30.05.2016);¹⁰
- Aprobarea proiectului de *Lege pentru modificarea Legii regnului animal nr.439-XIII din 27 aprilie 1995* (HG nr.651 din 26.05.2016);¹¹
- Aprobarea proiectului de *Lege de modificare și completare a Legii nr. 149-XVI din 8 iunie 2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, în vederea îmbunătățirii fondului piscicol* (HG nr.711 din 03.06.2016, înregistrat în Parlament cu nr.255 din 06.06.2016);
- Elaborarea și definitivarea *Raportului privind inițierea evaluării situației în domeniul colectării și epurării apelor reziduale urbane și identificarea zonelor sensibile și mai puțin sensibile*, în corespundere cu prevederile Directivei 91/271/CEE privind tratarea apelor urbane reziduale;
- Elaborarea și definitivarea *Regulamentului cu privire la depozitele de deșeuri și Analiza finală a Impactului de Reglementare la proiectul Regulamentului*, urmând a fi promovate după adoptarea proiectului legii deșeurilor;¹²

⁹Pentru transpunerea Directivei 1999/32/CE a Consiliului din 26.04.1999 privind reducerea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi.

¹⁰Pentru transpunerea Directivei 2000/60/CE de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, astfel cum a fost modificată prin Decizia nr. 2455/2001/CE.

¹¹Pentru transpunerea Directivei 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice

¹²Pentru transpunerea Directivei 1999/31/CE a Consiliului din 26 aprilie 1999 privind depozitele de deșeuri

- Elaborarea și definitivarea *Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național privind managementul durabil al substanțelor chimice în perioada 2016-2020*, urmând a fi remis autorităților de resort spre consultare.

În perioada de raportare s-a asigurat implementarea *Legii nr.86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului (EIM)*, fiind supuse evaluării prelabile 21 de solicitări recepționate din partea agenților economici privind expunerea asupra necesității elaborării EIM. A fost elaborat un Ghidul privind procedura de evaluare impactului asupra mediului, care este în proces de consultare cu ministerele.

În contextul organizării în luna octombrie a.c., la Luxembourg, a reuniunii ministeriale pe segmentul politicilor de mediu a statelor din cadrul Parteneriatului Estic, a fost asigurată participarea în cadrul ședințelor preparatorii și expunerea poziției R. Moldova pe marginea declarației care va fi aprobată la nivel ministerial.

În vederea optimizării structurilor instituționale responsabile de sectorul mediului, a fost elaborat un nou proiect de Regulament de organizare și funcționare a Ministerului Mediului, menit să asigure o delimitare clară a funcțiilor de "elaborarea politicilor", "punerea în aplicare" și asigurarea unui "control adecvat" al acestora. Regulamentul prevede creșterea numărului de unități și crearea Direcțiilor noi care la moment nu se regăsesc în structura Ministerului, cum ar fi: Direcția politici climatice și protecția aerului, Direcția evaluarea impactului asupra mediului.

Din totalul celor 26 de acțiuni planificate spre realizare în semestrul I al anului curent, 18 sunt clasate ca restante, o parte dintre acestea fiind în plin proces de (re)avizare, și/sau vizează inclusiv adoptarea de către Parlament a legilor privind (i) *deșeurile*, (ii) *modificarea și completarea Legii nr.149-XVI din 08.06.2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, în vederea îmbunătățirii fondului piscicol*, dar și aprobarea de către Guvern a (i) *proiectului de lege privind substanțele chimice și a (ii) Regulamentului privind ambalajul și deșeurile de ambalaj*.

Realizarea majoră a sectorului **Societății Informaționale** îl constituie aprobarea pachetului de proiecte privind crearea bazei legislativ-normative pentru instituirea Serviciului național unic pentru apelurile de urgență 112, care include Hotărârile Guvernului privind la (i) crearea instituției publice „Serviciul național unic pentru apelurile de urgență 112” (HG nr. 243 din 03.03.16); (ii) Conceptul tehnic al sistemului informational automatizat al Serviciului (HG nr. 244 din 03.03.16); (iii) Programul național de implementare al Serviciului (HG nr. 241 din 03.03.16) și (iv) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comitetului coordonator interdepartamental pentru asigurarea interacțiunii dintre Serviciul național unic pentru apelurile de urgență 112 și serviciile specializate de urgență (HG nr. 242 din 03.03.16)

Totodată, a fost adoptată *Legea nr. 28 din 10 martie 2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice*, menit să asigure crearea cadrului legislativ necesar și transpunerea deplină a Directivei 2002/21/CE privind cadrul de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice. În corespundere cu noua lege, în prezent se definitivează proiectul *Programului de dezvoltare a rețelelor de bandă largă pe anii 2014-2020*.

În rezultat, din totalul celor 16 măsuri planificate pentru semestrul I (dintre care 6 cu caracter permanent), nivelul de realizare este de 50%, printre restanțele acumulate numărându-se:

- Promovarea spre aprobare și adoptare a modificărilor și completărilor la *Legea comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15.11.2007*;

- Aprobarea *Programului național de implementare a serviciului universal în domeniul comunicațiilor electronice în Republica Moldova pentru anii 2014-2020* (care derivă din necesitatea adoptării modificărilor și completărilor la Legea comunicațiilor electronice);
- Aprobarea *Metodologiei de calculare a costului net privind îndeplinirea obligațiilor de furnizare a serviciului universal și Stabilirea cotei de contribuții obligatorii care urmează să fie efectuate de către furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice în fondul serviciului universal* (care derivă din necesitatea adoptării modificărilor și completărilor la Legea comunicațiilor electronice);
- Implementarea *Serviciului național unic pentru apelurile de urgență 112* în baza Hotărârilor Guvernului nr.241, 242, 243, 244 din 03.03.2016;
- Elaborarea de către Instituția Publică Serviciul 112 a *Regulamentului de interacțiune dintre Serviciul 112 și serviciile specializate de urgență*.

Din totalul celor 5 acțiuni planificate (dintre care 3 cu caracter permanent) pentru perioada dată în **sectorul turismului**, unica restanță vizează elaborarea proiectului *Programului de dezvoltare a ecoturismului în Republica Moldova pentru anii 2017-2020* și al *Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia*.

Printre principalele realizări atribuite sectorului dat ține aprobarea de către Guvern în data de 15 iunie curent a *Regulamentului cu privire la atestarea ghizilor de turism*, încheierea a 2 acorduri de colaborare și 5 acorduri de parteneriat, precum și participarea în cadrul a 5 expoziții internaționale de turism (i.e. Istanbul (28-31 ianuarie), Tel Aviv (09-10 februarie), București (25 – 28 februarie), Berlin (09-13 martie), Moscova (19-22 martie)).

Evoluții importante au fost realizate în ajustarea cadrului normativ și strategic al politicii de **dezvoltare regională** a R. Moldova prin adoptarea *proiectului de Lege pentru aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională pentru anii 2016-2020* (HG nr.749 din 10.06.2016 înregistrată în Parlament cu nr.273 din 17.06.2016).

Întru realizarea mai multor activități în plan sectorial, s-a reușit negocierea și semnarea mai multe Memorandumuri de Înțelegere, cum ar fi (i) cu privire la cooperarea în domeniul dezvoltării regionale și construcțiilor cu Cehia (10 iunie) în vederea elaborarea conceptului Planului de amenajare a teritoriului național, sau (ii) în vederea realizării fazei III a Proiectului *Apă și sanitație (ApaSan) în Republica Moldova* de către MDRC (la 27 aprilie) dintre Ministerul Mediului și Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare.

A fost intensificată cooperarea în ceea ce privește promovarea Strategiei UE pentru regiunea Dunării (SUERD), inclusiv prin participarea la evenimentele destinate coordonatorilor naționali (i.e. 7 martie și 22-25 mai, la Bratislava, 16-19 februarie, București) coordonarea tuturor activităților în plan național, identificarea de noi proiecte, cooperarea cu punctele naționale, etc.

Conform angajamentelor ce derivă din Acordul de Asociere principala restanță înregistrată rămâne a fi aprobarea cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor pentru specialiști și metodologia de calcul al performanței energetice a clădirilor pentru specialiști, aflată în prezent la etapa de elaborare.

În domeniul **Sănătății Publice**, din totalul celor 5 acțiuni planificate (inclusiv 2 cu caracter permanent) nu au fost realizate 3 acțiuni pentru transpunerea *Directivei 2001/37 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor-membre în materie de fabricare, prezentare și vânzare a produselor din tutun*, care urma a fi realizată prin aprobarea HG menită să includă cele trei Regulamentele sanitare privind (1) ingredientele din produsele din tutun, (2)

raportarea despre produsele din tutun și (3) comercializarea produselor din tutun. De menționat, că în data de 30 iunie, proiectul a fost remis guvernului spre aprobare (scrisoarea nr. 01-4.2/1174).

Cu toate acestea, acțiuni consecvente au fost efectuate în vederea radierii restanțelor acumulate, începând cu trimestrul IV al anului 2014, în particular:

- Aprobarea *Serviciului de consiliere și tratament pentru renunțare la fumat* (Ordinul nr.139 din 04.03.2016)
- Aprobarea *Regulamentului privind modul de organizare și efectuare a Controlului treziei* (HG nr.290 din 14.03.2016);
- Aprobarea în ședința Guvernului din 23 martie a proiectului *Legii privind organismele modificate genetic*;
- Aprobarea *Normelor privind examinarea medicală a conducătorilor de vehicule și a candidaților pentru obținerea permisului de conducere* (HG nr.393 din 04.04.2016);
- Aprobarea *Planului național de acțiuni pentru anii 2016-2020 privind implementarea Strategiei naționale de prevenire și control al bolilor netransmisibile pe anii 2012-2020* (HG nr.403 din 06.04.2016);
- Aprobarea în ședința Guvernului din 24 februarie și adoptarea în prima lectură, în data de 14.04.2016, a *amendamentelor la Legea nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor*;

4 dintre laboratoarele Centrului Național de Sănătate Publică pentru diagnostic de gripă, poliomielită, diagnosticului rubeolei și rujeolei au fost evaluate de experții Organizației Mondiale a Sănătății și acreditate la nivel internațional cu scopul integrării în rețelele europene de laborator.

Totodată, în semestrul I al a.c., o atenție sporită a fost oferită și negocierilor inițiate cu Comisia Europeană pe marginea asocierii RM la Programul *Sănătate pentru dezvoltare*, reușindu-se semnarea Programului comunitar în data de 27 Aprilie.

Principala realizare la capitolul **protecția civilă** a constituit-o crearea în iunie 2016 a grupului de lucru interinstituțional pentru elaborarea Regulamentului-cadru privind sprijinul țării-gazde în situații excepționale. În aceeași ordine de idei, reprezentanții Republicii Moldova au participat în mai și iunie – iulie 2016 la 2 cursuri de instruire în domeniul managementului operațional și acordarea suportului din partea țării gazdă organizate de către Agenția Daneză de Urgență și Management. În primul semestru al anului 2016 nu au fost înregistrare restanțe.

În sectorul **învățământului, formării, multilingvismului, tineretului și sportului** merită a fi menționată desfășurarea la 8 iunie a primei reuniuni mixte RM-UE privind *Știința, tehnologie, societate informațională, politici în domeniul audiovizualului, educație, tineret, cultură și sport* (Cluster IV).

În *domeniul educației* activitățile au fost prioritar axate pe implementarea prevederilor noului Cod al Educației și Strategiei Educația 2020, documente elaborate în conformitate cu standardele și rigorile europene.

Printre realizările principale putem menționa elaborarea proiectului Sistemului național de validare a învățării non-formale și informale. Totodată, prin HG nr. 616 din 18.05.2016 a fost aprobată *Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* - documentul de bază care asigură demararea propriu zisă a procedurilor de evaluare, autorizare și acreditare a instituțiilor de învățământ din învățământul secundar profesional și superior.

În ceea ce privește dimensiunea *tineretului și sportului*, menționăm definitivarea și aprobarea prin HG nr. 776 din 21.06.2016 a *proiectului de lege cu privire la tineret*. Proiectul a fost prezentat Parlamentului spre examinare și aprobare (înregistrat în Parlament la 22.06.2016 cu nr. 281).

În **domeniul activităților de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative** pentru semestrul I al a.c. nu au fost planificate acțiuni pentru realizare.

În perioada de raportare în *sfera cercetare-dezvoltare* cu scopul promovării științei și oportunităților programului Orizont 2020 au fost organizate mai multe campanii de informare: ScienceSlam, conferințe, seminare, workshop-uri cu implicarea instituțiilor din domeniul cercetare-inovare, IMM-urilor ONG-urilor și altor actori interesați. Este promovat în continuare Programul Pan-European EURAXESS, care servește ca instrument de realizare a priorităților Spațiului European de Cercetare (ERA).

În **domeniul culturii, al politicii audiovizuale și al mass-media** pentru semestrul I al a.c. au fost planificate 4 acțiuni pentru realizare, niciuna nefiind finalizată (*Elaborarea și aprobarea Programului de stat privind protejarea și promovarea patrimoniului cultural național inclus în listele UNESCO, Elaborarea Foii de parcurs pentru susținerea de start-up-uri în domeniul industriilor creative și dezvoltarea competențelor antreprenoriale a operatorilor culturali, Crearea centrului Național de analiză și formare în domeniul culturii și Elaborarea și adoptarea propunerilor de modificare și completare a Codului audiovizualului în scopul armonizării legislației la Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010*).

Totodată, printre principalele rezultate obținute în *sectorul culturii* în perioada de raportare menționăm progrese în definitivarea cadrului legislativ și instituțional pentru conservarea și protejarea patrimoniului cultural național, și anume: aprobarea proiectului de lege privind completarea și modificarea Codului penal și a Codului contravențional referitor la protejarea patrimoniului cultural și monumentelor de for public. Legea nr. 75 din 21 aprilie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (modificarea Codului Penal și Codului Contravențional la capitolul patrimoniu cultural), a intrat în vigoare prin publicarea în Monitorul Oficial nr. 128-133, art. 272 din 13 mai 2016. La data de 2.06.2016 a fost prezentat Guvernului proiectul Legii mormintelor și operelor comemorative. Totodată, remarcăm faptul că la etapa actuală se implementează metodologia UNESCO “Indicatorii UNESCO Cultura pentru Dezvoltare”.

Sunt promovate în continuare posibilitățile de finanțare a proiectelor culturale oferite de Programul Europa Creativă. În anul 2016 Festivalul CRONOGRAF a fost primul proiect finanțat de Programul Uniunii Europene ”Europa Creativă” în Republica Moldova). Totodată sunt susținute și promovate activitățile din cadrul proiectului *Implementarea proiectului „COMUS – Strategii urbane conduse de către comunitățile locale din orașele istorice”*.

Principala realizare în *domeniul politicii audiovizuale și al mass-media* ține de adoptarea proiectului de lege privind modificarea și completarea Codului audiovizualului, scopul acestuia fiind reducerea monopolizării mass-media de pe piața mediatică din Republica Moldova. Noile amendamente au redus, de la 5 la 2, numărul licențelor pe care le poate deține un radiodifuzor în aceeași unitate teritorial-administrativă.

Promovarea Drepturilor Copilului:

- numirea în funcția a Avocatului Poporului pentru Protecția Drepturilor copilului (Hotărârea Parlamentului nr. 61 din 08.04.2016).
- aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Comisiei pentru protecția copilului aflat în dificultate (HG nr. 7 din 20.01.2016).

- a fost lichidată restanța ce ține de promovarea proiectului de lege pentru ajustarea cadrului legal privind prevenirea și combaterea abuzului și exploatarea sexuale online a copiilor, în vederea asigurării investigării și urmăririi penale eficiente a categoriei respective de infracțiuni (legea nr. 121 din 02.06.2016). *Termen inițial 2014-2015. Termen nou: Tr. III 2016.*
- au fost adoptate modificări la Codul penal, Codul de Procedură Penală și la Codul de Executare, pentru excluderea cazurilor de plasare în arest a persoanelor în vârstă de până la 18 ani care pot fi reeducate (legea nr. 100 din 26.05.2016 și legea nr. 123 din 02.06.2016).
- la fel, au fost aprobate Regulamentul-cadru cu privire la organizarea și funcționarea serviciilor de intervenție timpurie și a standardelor minime de calitate pentru serviciile de intervenție timpurie (HG nr. 816 din 30.06.2016) și Planul de acțiuni pe anii 2016-2020 privind implementarea Strategiei pentru protecția copilului pe anii 2014-2020 (HG nr. 835 din 04.07.16).

Cooperarea cu societatea civilă

Pe dimensiunea cooperării cu societatea civilă toate acțiunile au termen de implementare 2014 – 2016, iar trei măsuri sunt calificate ca restanțe. În perioada de raportare au existat evoluții în realizarea a două măsuri dintre cele cu caracter continuu. Prima se referă la implementarea legii voluntariatului care s-a realizat prin continuarea acordării statutului de instituție gazdă a activității de voluntariat pentru 46 de organizații și a 85 de carnete de voluntar. A doua acțiune a presupus organizarea/participarea la activități de instruire pe dimensiunea consolidării capacităților organizațiilor de tineret în cooperare cu statele membre UE și statele din Parteneriatul Estic.

În ceea ce privește asigurarea implicării societății civile în relațiile Republica Moldova - UE, în special în ceea ce privește punerea în aplicare a AA, toate acțiunile sunt restante din perioada 2014-2015. Au fost întreprinse măsuri în vederea creării mecanismului de cooperare între Guvern și societatea civilă, fiind creat un grup de lucru trilateral Guvern – societatea civilă – Parlament care a elaborat un raport cu privire la posibilele mecanisme, dar mecanismul propriu-zis încă nu a fost creat.

Cu toate acestea există evoluții pozitive în ce privește cooperarea societății civile din RM și UE în cadrul instituțional al AA, în luna mai, la Bruxelles având loc prima reuniune a Platformei Societății Civile RM – UE.

TITLUL V COMERȚ ȘI ASPECTE LEGATE DE COMERȚ

Total acțiuni pentru sem. I 2016 – **74**

Numărul de acțiuni realizate – **30**

Numărul de acțiuni nerealizate – **44**

Nivelul de realizare a acțiunilor – **40%**

Rata de realizare include și câteva acțiuni cu caracter continuu care au înregistrat în perioada de referință realizări pregnante. Totodată, aceasta nu reflectă acțiunile realizate în Semestrul I în vederea recuperării restanțelor anterioare și anume, 16 măsuri realizate, dar și 2 acțiuni realizate înainte de termen, a căror contabilizare se va face la evaluarea perioadei de referință corespunzătoare.

Totodată, rata de armonizare legislativă constituie 25% din totalul de acte UE prevăzute pentru a fi transpuse timp de 10 ani.

Printre principalele rezultate menționăm avansarea pe mai multe capitole precum eliminarea barierelor tehnice în calea comerțului prin adoptarea unui pachet important de legi (care reglementează activitățile de acreditare și de evaluare a conformității, metrologia, supravegherea pieței în partea ce ține de produsele nealimentare, standardizarea națională) dar și atingerea unui nivel impunător de standarde naționale armonizate la cele ale UE (peste 10000 dintre care 1365 doar în perioada de referință); ajustarea politicilor de administrare vamală la cele UE, inclusiv prin extinderea nr. de operatori economici autorizați și aplicarea eficientă a procedurilor de perfectare electronică a declarațiilor vamale.

În perioada de referință, la nivel de dialog instituționalizat cu UE merită a fi menționată desfășurarea celei de a doua reuniuni a Subcomitetului de Asociere pe măsurile SPS (01.06.2016, Bruxelles). Importanța acestei reuniuni este determinată și de faptul că în cadrul ei a fost aprobată anexa suplimentară la Acordul de Asociere ce include o lista de circa 270 de acte UE care urmează a fi transpuse de RM în perioada imediat următoare.

De asemenea, pe parcursul primului semestru 2016 au fost finalizate procedurile interne pentru modificarea a 2 anexe la Acord, în domeniul Barrierelor Tarifare și partea ce vizează Regulile de Origine – aplicarea Convenției PanEuroMed. În proces de definitivare sunt și procedurile privind semnarea deciziilor privind Indicațiile Geografice și Achizițiile Publice, precum și a celei cu privire la întocmirea listei arbitrilor.

Accesul Mărfurilor pe Piață

Comerțul exterior al Republicii Moldova cu UE

- În lunile ianuarie-mai, exportul de mărfuri pe piața comunitară a însumat 470,3 mil.dolari USD (cu 10,3% mai puțin față de aceeași perioadă a anului trecut), deținând o cotă de 62,8 % în totalul exporturilor.
- În aceeași perioadă importurile de mărfuri au totalizat 748,3mil.dolari USD (cu 3,9% mai puțin decât în 2015), deținând o pondere de 48,5% din total de import.
- Principalii parteneri în domeniul exportului pentru RM se numără: România, Italia, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlanda de Nord, Germania, Franța, Polonia, Olanda
- Principalele țări din care se importă în RM sunt: Romania, Germania, Italia și Polonia.

Referitor la valorificarea cotelor stabilite în cadrul Acordului de Asociere/DCFTA, situația este următoarea:

- Exportul de fructe pe piața UE, în perioada ianuarie-iunie a.c. s-au exportat struguri de masă_ 4118 t din 10 000 t (41%). Totodată, nu s-au înregistrat exporturi pe piața UE de mere și prune.
- Exportul de cereale (prin utilizarea mecanismului anti-circumvenție) pentru perioada 01.01.2016-11.07.2016denotă o creștere majorată.
 - a. grâu- 55 434 t.(74 % din totalul cotei stabilite 75 000 t.),
 - b. porumb - 104 596 t.(80,4% din totalul de 130 000 t.),
 - c. zahăr - 28 932 t. (77,3% din totalul de 37 400 t.),
 - d. cereale prelucrate - 8137 t. (325 % din totalul de 2500 t.),
 - e. porumb zaharat - 672 t. (44,8% din totalul 1500 t.).

În ce privește importul mărfurilor din țările membre UE, se atestă o valorificare modestă a cotelor în perioada de referință a anului curent.

Barierile Tehnice în Calea Comerțului (TBT)

Progrese înregistrate:

- Au fost adoptate 1365 de standarde moldovenești, care au preluat prevederile standardelor europene și internaționale și care au anulat aproximativ 107 standarde naționale conflictuale cu cele europene;
- În scopul inițierii cooperării cu organizațiile de metrologie europene, Institutul Național de Metrologie a înaintat la secretariatul EURAMET și la secretariatul WELMEC solicitări de aderare în calitate de membru asociat la aceste organizații;

Au fost aprobate și adoptate următoarele acte legislative și normative:

- Legea nr. 9 din 26.02.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.235 din 01.12.2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității; Legea nr.160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător; Codul Contravențional nr.218 din 24.10.2008).
- Legea metrologiei nr. 19 din 04.03.2016;
- Legea nr.7 din 26.02.2016 privind supravegherea pieței în partea ce ține de produsele nealimentare;
- Legea nr. 20 din 04.03.2016 privind standardizarea națională.
- Hotărîrea Guvernului nr. 707 din 3.06.2016 privind aprobarea Codului urbanismului și construcțiilor;
- Hotărîrea Guvernului nr. 581 din 10.05.2016 privind coloranții care pot fi adăugați în medicamentele de uz uman;
- Hotărîrea de Guvern (aprobată la 18.03.2016) pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind produsele cosmetice;
- Hotărîrea Guvernului nr. 8 din 20.01.2016 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice privind ascensoarele și componentele de siguranță pentru ascensoare.
- Hotărîrea Guvernului nr. 276 din 10 martie 2016 pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor în Ia lectură în parlament la 14.04.2016. nr. proiectului 103.

Restanțe/proiecte în proces de realizare:

- adoptarea Legii privind deșeurile (proiect examinat în Parlament în noiembrie 2015 în Ia lectură) și actelor normative conexe acesteia:
 - o Regulamentul privind ambalajul și deșeurile de ambalaj
- definitivarea și adoptarea Legii privind substanțele chimice
- aprobarea proiectelor de Hotărîri de Guvern pentru cele 4 reglementări tehnice în conformitate cu Directivele UE
 - o Reglementarea tehnică privind “Echipamentul individual”
 - o Reglementarea tehnică „Cerințe esențiale de securitate ale explozivilor de uz civil și condițiile pentru introducerea lor pe piață”
 - o Reglementarea tehnică „Echipamente și sisteme de protecție destinate utilizării în atmosferă potențial explozive”
 - o Reglementarea tehnică „cu privire la instituirea unui sistem de identificare și trasabilitate a explozivilor de uz civil”
- adoptarea proiectului de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor în Ia lectură în parlament la 14.04.2016. nr. proiectului 103
- aprobarea de către Guvern a Proiectului HG pentru aprobarea RT “Aparate consumatoare de combustibili gazoși”
- adoptarea Legii cu privire la dispozitivele medicale
- amendamente la Legea nr.1409-XIII din 17 decembrie 1997 cu privire la medicamente

- aprobarea Proiectul Hotărîrii Guvernului privind utilizarea în condiții de izolare a microorganismelor modificate genetic
- promovarea în Guvern a amendamentelor la Legea nr.131-XVI din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier promovarea în Guvern a proiectului Hotărîrii Guvernului cu privire la utilizarea de sisteme mobile de climatizare la autovehicule);
- adoptarea Legii privind controlul asupra riscului de accidente majore care implică substanțe periculoase promovarea în Guvern a amendamentelor la Legea nr.1409-XIII din 17 decembrie 1997 cu privire la medicamente
- promovarea în Guvern a proiectului Hotărîrii Guvernului privind utilizarea în condiții de izolare a microorganismelor modificate genetic
- elaborarea și aprobarea foii de parcurs privind inițierea negocierilor asupra (semnarea) Acordului privind ECA
- adoptarea Proiectul Legii privind omologarea de tip a autovehiculelor cu două sau trei roți.

Măsurile Sanitare Și Fitosanitare

Progrese înregistrate:

În vederea implementării unui sistem de audit și evaluare bazat pe riscuri a componentelor sistemului național-sanitar, fitosanitar și pentru siguranța alimentelor au fost aprobate următoarele Hotărîri de guvern:

- Hotărîrea de Guvern nr.296 din 15.03.16 cu privire la modificarea anexei nr.1 la HG nr.1007 din 29.08.08 cu privire la aprobarea unor norme sanitar-veterinare;
- Hotărîrea de Guvern 213 din 20.02.16 privind modificarea și completarea HG 1004 din 25.10.2010 cu privire la aprobarea Metodelor de prelevare a probelor pentru controlul oficial al reziduurilor de pesticide de pe și din plante și produse de origine vegetală;
- Hotărîrea de Guvern privind aprobarea Normei sanitar-veterinare privind stabilirea regulilor de control și supraveghere a unor encefalopatii spongiforme transmisibile aprobată prin HG din 17.02.16.

Urmare celei de-a 2 reuniuni a Subcomitetului SPS (01.06.2016), a fost aprobată și semnată Decizia privind modificarea Anexei XXIV-B, care include Lista măsurilor sanitare și fitosanitare-angajamente ce urmează a fi realizate de RM.

A fost încheiat Contractul de prestări servicii Nr.798 din 18.02.2016 între ANSA și Institutul de igienă și sănătate publică veterinară din București, România și cu suportul Delegației UE, au fost încheiate 4 contracte cu laboratoare internaționale din România (București, Iași, Bacău) și Austria, pentru implementarea Planului național de monitorizare a reziduurilor în produsele de origine animală, aprobate anual de către ANSA (la momentul actual sunt în proces de licitație).

- Prin HG 224 din 02.03.16 a fost aprobat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 113 din 18.05.2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor,

Restanțe/întârzieri:

- Acreditarea internațională a Laboratorului de încercări CRDV.

Administrare Vamală

Progrese înregistrate:

- Drept urmare a aderării RM la Convenția privind regulilor de origine Pan-Euro-Mediterraneene (Convenția PEM), ratificat prin Legea nr. 111/2015, a fost demarată procedura legală de substituire a prevederilor Protocolul II (privind regulile de origine a mărfurilor) la Acordul de Asociere RM-UE cu textul Convenției PEM. În prezent RM a definitivat procedura internă, necesară pentru semnarea Deciziei Sub comitetului RM-UE pe vamă. Astfel, a fost elaborat și

promovat *Decretul Președintelui RM nr. 2025-VII din 13.04.2016 privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Deciziei Sub-Comitetului RM-UE pentru vamă.*

- În scopul armonizării legislației în domeniul vamal, în perioada de referință a fost elaborat și promovat Proiectul Legii privind serviciul vamal, care urmează să fie adoptat de Parlament în prima lectură.
- În perioada semestrului I, 2016, s-a observat o creștere în utilizarea procedurilor de perfectare electronică a mărfurilor importate și exportate. Astfel, ponderea mărfurilor exportate, perfectate electronic, este cca 75 %, iar ponderea a celor importate este cca 12%.
- În scopul respectării angajamentelor asumate de RM în ce privește combaterea traficului ilicit de țigarete, în perioada de raportare Serviciul Vamal al RM a aprobat Ordinul nr.67-o din 03.03.2016, prin care a fost aprobat Planul de acțiuni pentru combaterea traficului ilicit de țigarete pentru perioada anilor 2016-2018. De asemenea, a fost creat Grupul de lucru referitor la implementarea în practică a prevederilor Planului menționat.
- În scopul realizării angajamentului asumat de RM cu privire la protecția drepturilor de proprietate intelectuală, Serviciul Vamal în colaborare cu AGEPI a elaborat și aprobat la 22.06.2016 proiectul Hotărârii de Guvern *pentru aprobarea "Regulamentului privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală de către organele vamale"*.
- În perioada de raportare au fost înregistrați 99 agenți economici autorizați (AEO), fapt ce va permite acestora să beneficieze de anumite facilități în procesul de perfectare a actelor vamale la mărfurile importate sau exportate.
- A fost adoptată Legea nr. 138 din 20.06.2016 privind modificarea și completarea unor acte legislative ce vizează politica bugetară, fiscală și vamală pentru anul 2016.
- În perioada 01.01.2016-29.02.2016 – au fost eliberate 2 certificate de exportator aprobat.

Restanțe/ întârzieri:

- Elaborarea și aprobarea modificărilor în Regulamentul cu privire la completarea, autentificarea, eliberarea și controlul ulterior al certificatelor de origine preferențială a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.761 din 17.09.2014- Proiectul modificărilor HG 761. Proiect remis spre avizare.

Servicii de Telecomunicații

Progrese înregistrate:

În scopul ajustării cadrului Legal național în domeniul poștei și domeniul telecomunicațiilor la rigorile internaționale, în perioada de referință au fost elaborate și promovate următoarele acte:

- Legea nr. 36/17 martie 2016 privind Comunicațiile poștale din, amendată în conformitate cu prevederilor internaționale în domeniu;
- Legea nr. 28 din 10.03.2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice;

În scopul asigurării cadrului normativ necesar pentru buna funcționare a sistemului național unic de urgență au fost aprobate următoarele acte:

- HG nr. 243 din 03.03.2016 privind crearea „Serviciului național unic pentru apelurile de urgență 112”;
- HG nr. 241 din 03.03.2016 privind aprobarea Programului național de implementare a Serviciului de urgență național 112;
- HG nr.242 din 03.03.2016 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comitetului coordonator interdepartamental pentru asigurarea interacțiunii dintre Serviciul național unic pentru apelurile de urgență 112 și serviciilor specializate de urgență
- HG nr. 244 din 03.03.2016 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat al Serviciului național unic pentru apelurile de urgență.

În ce privește sectorul TI și Telecomunicațiilor, în perioada de referință au fost aprobate următoarele acte:

- Legea nr. 77 din 21.04.2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației (care oferă oportunitatea creării de parcuri virtuale în industria IT în Republica Moldova)
- Urmare adoptării legii privind modificarea Codului Audiovizualului privind asigurarea cadrului legal pentru implementarea televiziunii digitale terestre, CCA a aprobat, la 10 martie curent, recomandările privind mecanismul trecerii radiodifuzorilor de la regimul de televiziune analogică terestră la cel de televiziune digitală terestră, astfel încât să nu se admită lichidarea lor.

Restanțe/întârzieri:

- Proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241 din 15.11.2007- (expediat Cancelariei de Stat spre aprobare prin scr. MTIC nr. 01/719 din 02.06.2016)
- Elaborarea și aprobarea actelor normative necesare pentru aplicarea Legii nr.91 privind semnătura electronică și documentul electronic - (Regulamentele se află în proces de elaborare).

Dreptul Societăților Comerciale

Progrese înregistrate:

- A fost adoptată în Parlament "Legea nr. 21 din 4 martie 2016 privind modificarea și completarea actelor legislative".(prezenta Lege completează Legea nr.220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individualici art. (34¹).)

Restanțe/întârzieri:

- Proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni - proiectul este în proces de elaborare.

Dreptul de Stabilire

Restanțe/întârzieri:

- Lege de modificare și completare a prevederilor Legii nr.200 din 16.07.2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova și a Legii nr.180 privind migrația de muncă a fost remisă Guvernului spre aprobare
- Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul Civil al RM) proiectul este în proces de elaborare.

Servicii Financiare

Parlamentul a adoptat o serie de modificări la cadrul legislativ național, care au ca scop ajustarea activității legislative a Băncii Naționale a Moldovei la Tratatul privind Uniunea Europeană precum și a altor norme comunitare și de punere în aplicare cele mai bune practici și activități internaționale standarde ale băncii centrale.

Progrese înregistrate:

- Proiectul Legii cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare, (HG nr.704 din 03.06.2016;).
- Proiectul Legii cu privire la contractele de garanție financiară, (HG nr.705 din 03.06.2016;).
- Proiectul cu privire la modificarea și completarea unor acte normative ale BNM a fost aprobat prin HCE al BNM nr. 158 din 16.06.2016, publicată în MO nr. 184-192 din 01.07.2016, art. 1151. Proiectul în cauză a fost elaborat inclusiv în vederea armonizării legislației naționale (Regulamentul nr. 157 din 01.08.2013 cu privire la transferul de credit și Regulamentul nr. 204 din 15.10.2010 cu privire la activitatea prestatorilor de servicii de plată în sistemele de remitere de bani), cu prevederile Regulamentului UE nr. 1781 din 2006 cu privire la informațiile privind

plătitorul care însoțesc transferurile de fonduri. Impactul social și economic al proiectului nominalizat constă inclusiv în alinierea la standardele și practicile internaționale în domeniul efectuării plăților, precum și sporirea măsurilor de prevenire, cercetare și identificare a activităților de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Printre beneficiarii proiectului de decizie se numără Banca Națională a Moldovei, băncile licențiate dar și clienții acestora.

- Legea nr.94 din 13.05.2016 pentru modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară. (MO nr.157-162 din 10.06.16). Odată cu publicarea Legii nr.94 unele operațiuni valutare de capital au fost liberalizate și, respectiv, actualmente nu necesită autorizarea din partea BNM.

Restanțe/întârzieri:

- Proiectul de lege privind modificarea Legii nr.190-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului - a fost remis Parlamentului spre examinare și aprobare la data de 24.05.2016

- Proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 284/2004 cu privire la comerțul electronic - este în proces de elaborare tabelul divergențelor în baza avizelor recepționate .

Achizițiile Publice

În perioada de raportare, în sectorul achizițiilor publice s-au înregistrat progrese minore, în special datorită lipsei unei baze legale necesare pentru efectuarea modificărilor normative necesare și în special datorită modificării unor serii de angajamente din cadrul Acordului de Asociere, negociate cu partenerii europeni în cadrul ședințelor de lucru a Comitetului de Asociere RM-UE în configurația comerț.

Progrese înregistrate:

- Intrarea în vigoare a Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice, începând cu 1 mai curent, care are drept scop crearea cadrului legal necesar pentru elaborarea actelor normative secundare (regulamente) în domeniu dat, în conformitate cu angajamentele asumate de RM în cadrul AA/DCFTA

- A fost elaborat Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.613 din 17 mai 2016. Acest proiect prevede amendarea Legii nr.131 din 3 iulie 2015 privind achizițiile publice, ceea ce va permite crearea și constituirea Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, astfel încât aceasta să fie responsabilă în fața Parlamentului.

Restanțe/întârzieri:

- A fost elaborată Strategia de dezvoltare a sectorului Achizițiilor publice din Republica Moldova care are scopul de a asista instituțiile din sector în procesul de implementare a tuturor angajamentelor asumate la nivel internațional, prin crearea unei viziuni unice comune în domeniu. Strategia dată încorporează Foia de parcurs și prevede modul de abordare a cerințelor UE. Aceasta urmează a fi remisă Comisiei Europene, după consultarea experților SIGMA, efectuarea expertizei anticorupție și expertizei juridice.

- Elaborarea și promovarea în Guvern a Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Soluționare a Contestațiilor, ce corespunde în mod obligatoriu principiilor expuse în articolul 270.

Drepturile de Proprietate Intelectuală

Progrese înregistrate:

- A fost aprobată Legea nr. 97 din 13.05.2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 66-XVI din 27 martie 2008, privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate.
- A fost aprobat în Guvern (HG nr. 472 din 19.04.2016), Proiectul de modificare și completare a Legii nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, care vizează transpunerea normelor Directivei 2006/116/CE, care a fost transmis Parlamentului (înregistrat în Parlament cu nr. 174 din 21.04.2016) și aprobat în prima lectură la data de 13.05.2016.
- La data de 22 iunie 2016, Guvernul a aprobat ”Regulamentul de susținere a brevetării în străinătate”;
- A fost aprobat Decretul Președintelui RM nr. 1997-VII din 25.03.2016 pentru aprobarea semnării Actului de la Geneva al Aranjamentului de la Lisabona privind denumirile de origine și indicațiile geografice. La data de 11. 04.2016, Republica Moldova a semnat Actul de la Geneva al Aranjamentului de la Lisabona privind denumirile de origine și indicațiile geografice
- AGEPI a elaborat și prezentat, în cadrul Comisiei Naționale pentru Proprietate Intelectuală, Raportului consolidat de monitorizare a realizării Planului de acțiuni pentru anii 2015-2017 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020.

Concurența

Progrese înregistrate:

- În scopul fortificării capacităților Consiliului Concurenței și autorităților publice cu tangențe în domeniul respectiv, au fost organizate 8 instruirii și 7 seminare specializate. S-a lucrat activ cu experții internaționali atât pentru a prelua cele mai bune practici internaționale pentru domeniul concurenței, precum și pentru promovarea culturii concurenței prin intermediul trainingurilor, meselor rotunde, lecții publice s.a. (în jur de 24 de evenimente).
- A fost creat grupul de lucru pentru identificarea și monitorizarea activității întreprinderilor investite cu drepturi exclusive.
- Proiectul Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat” a parcurs etapele elaborare și avizare fiind în prezent remis Guvernului spre aprobare.
- A fost aprobată Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 45 din 31 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 90-99 din 08.04.2016, potrivit căreia „Proiectele de acte legislative și normative ce pot avea impact anticoncurențial urmează să fie avizate de Consiliul Concurenței conform legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012”.
- Au fost elaborate propunerile privind excluderea prevederilor privind publicitatea destinată consumatorilor din domeniul de competență al Consiliului Concurenței și au fost remise către Ministerul Justiției (Scrisoarea nr.DJ-02/398-1192 din 29 iunie 2016).

Aspectele Energetice Legate De Comerț

Progrese înregistrate:

- Adoptarea Hotărârii CA al ANRE nr.75/2016 din 12.03.2016 privind tarifele la energia electrică, inclusiv tarifele pentru distribuție
- Pentru sectorul gazifer au fost aprobate tarifele cu privire la accesul la rețea (transport și distribuție gazelor naturale) și Hotărârea CA al ANRE privind tarifele la gazele naturale nr 19/2016 din 26.01.2016 (M.O. nr20 – 24/100 din 29.01.2016)

Restanțe/întârzieri:

- Aprobarea Regulamentului privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale (*Notă: în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a modificărilor și completărilor la Legea cu privire la gazele naturale*)

- Aprobarea Regulamentului privind accesul la rețelele electrice de transport pentru schimburile transfrontaliere și gestionarea congestiilor (Notă: În termen de 9 luni de la intrarea în vigoare a modificărilor și completărilor la Legea cu privire la energia electrică)

Titlul VI: ASISTENȚĂ FINANCIARĂ ȘI DISPOZIȚII ANTIFRAUDĂ ȘI DE CONTROL

Total acțiuni pentru sem. I 2016 – **1**
Numărul de acțiuni realizate – **1**
Numărul de acțiuni nerealizate – **0**
Nivelul de realizare a acțiunilor – **100%**

Activitățile în vederea prevenirii practicilor de corupție activă sau pasivă în utilizarea fondurilor europene s-au materializat pe 26.05.2016, când Parlamentul a adoptat în lectură finală Legea nr. 105 privind modificarea și completarea Codului Penal, în vederea incriminării faptelor de utilizare contrar destinației, obținere frauduloasă și delapidarea mijloacelor din fonduri externe.

În vederea implementării prevederilor prezentei legi, va fi elaborat un mecanism de furnizare către instituțiile UE a informațiilor referitoare la infracțiunile comise la nivelul fondurilor UE.

Sub egida CNA, a fost instituit un Grup de lucru inter-instituțional format din reprezentanți ai CNA, Procuraturii Anticorupție, Curții Supreme de Justiție, Ministerului Justiției și societății civile. Grupul de lucru asigură revizuirea și ajustarea legislației procesual-penale în vederea facilitării procesului de recuperare a activelor provenite din infracțiuni, în special din infracțiuni de corupție și spălarea banilor. Concomitent, CNA, în comun cu un expert străin în domeniu a elaborat un proiect de lege privind reglementarea modului de organizare a activității de investigații financiare în cadrul urmăririi penale. Proiectul de lege va fi discutat și definitivat la nivelul Grupului de lucru.

În rezultatul activității expertului străin cu competențe în recuperarea activelor a fost elaborat Studiul analitic privind mecanismul de recuperare a activelor și confiscarea extinsă în Republica Moldova. La 31 mai 2016, Studiul analitic cu privire la mecanismele de recuperare și confiscare a activelor în Republica Moldova a fost lansat și supus dezbaterilor publice. Studiul cuprinde o serie de recomandări de ordin legislativ și instituțional care vor fi preluate în vederea îmbunătățirii domeniului dat. Studiul poate fi accesat la http://www.md.undp.org/content/moldova/ro/home/library/effective_governance/analytical-study-on-mechanisms-for-asset-recovery-and-confiscati.html.

Concomitent, CNA, în comun cu expertul respectiv a elaborat un proiect de lege privind reglementarea modului de organizare a activității de investigații financiare în cadrul urmăririi penale. Proiectul de lege va fi discutat și definitivat la nivelul Grupului de lucru menționat mai sus.

Proiectul de Lege cu privire la Inspectoratul Financiar de Stat a fost elaborat și se află la etapa de avizare internă în cadrul Ministerului Finanțelor.

Pentru semestrul I 2016 a fost programată o acțiune, care a și fost realizată.